

Atiduok Tėvynei, ką privalai!

LLKS

PRIE HYMANČIO

REPINTOJELIO

Visuomeninės minties organas

1953 metai

vasario mėn.

Nr1(23)

Atiduok Tėvynei, ką privalai!

PRIE RYMANČIO

RŪPINTOJŲ LIŪ

LLKS Visuomeninės Minties Organas

1953 m.

vasaris Nr.1(23)

Letisims mēl

PAKILKIM

Pavasari džiaugsmu alsuoja mūsų žemė,
Padangę virkdo pilko vituriodaina.
Tiktai kada nušvis širdžių skliautai aptemę,
Nurims jauna krūtinė, laisvės alkana?

Sukaustytos vergijos pančiais brolių rankos,
Bet širdys jų jokiam grobikui nevergiaus!
Gana jau kraujo! Ašarų karčių užtenka!
Gana baisių dienų, gyvenimo klaikaus!

Pažvelkime į žydrią juosta Nemunėlio:
Jo sriaunios bangos neša Baltijon ledus.
Visi pirmyn! Visi, kovon iš naujo pasikėlę,
Išlausime pergalei ledus.

Lengvai alsuos mūs žemė: priespaudą numetus,
Krauju palaistyti laukai vešliai bujos,
Ir bėgs mūs šviesios dienos, šviesūs metai,
Pigimtą židini grįž broliai iš kovos.

O tų vardai, kurie kovoj už laisvę krito,
Skambės, lyg amžių varpas, mūs kartu kartoms,
Primindami, kaip brangiai pirkom laisvės rytą,
Ir tą kova bus pavyzdžiu kitoms tautoms.

51.04.01

G - t é

DŽIAUKIS, JAUNYSTE

Džiaukis, jaunyste, rytmetį šviesų,
 Kol neužgavo žiedo šalna,
 Kol dar į veidą šypsni atkviesi...
 Džiaukis, jaunyste, rytmetį šviesų,
 Ryt bus kaip sapnas ši valanda.

Kam atminimos taursės skambėjo,
 Kvapieji vėjai ką glamonėjo,
 Dienos kam laimę sveigstant žadėjo,-
 Tau tik, jaunyste, o mylimojai,
 Saulė ir žemė džiugėsiu mojo,
 Žiedus gražiausius po tavo kojų
 Vakaro gaisas auksu paklojė.

Ką tu mylėjai, ką tu žadėjai,
 Kur apsistojai išeidama?
 Ilgėsi toliu širdį pasėjai,
 Ką tu mylėjai, ką tu žadėjai,
 Visad gražiausia, visad linksmu.

Džiaukis šiandieną, džiaukis, jaunyste,
 Saulėta džiaukis ryto daina...
 Tau greit žydėti, greit ir nuvysti...
 Džiaukis šiandieną, džiaukis, jaunyste,
 Ryt bus kaip sapnas ši valanda.

Kas nemoka turimos erdvės išnaudoti, netu
 ri teisės jos daugiau ir reikalauti.

Ign. Šeinius

Yra kažin kokia gyvenimo logika, iš kurios
 nubrėžto kelio mes nepajėgiame iškrypti.

V. Mykolaitis-Putinas

BOLŠEVIZMAS, PRO VASARIO 16-tąją

Materializmui paneigus žmoguje dieviškąjį pradą, savaime gavosi išvada, jog žmogus tėra tik gyvūlys, tai kaip tokiam ir atitinkami reikalavimai te taikintini. Tuo teoretiniu pagrindu remiantis, visos pasaulio problemos labai lengvai išsprendžiamos. Materializmo akyse žmogus negali turėti tautinių, religinių troškimų ar ištikinimų, negali turėti jokių idealų, skatinančių dvasinių vertybių kurimą, nes tai tik beprotybė, iš kurios tekyla amžini tarp tautų karai. Materialistų galvosena reikia siekti žmogaus kosmopolito, kuris tegalvotų apie robotų kurimą visame pasaulyje.

Taip viskas atrodytų teorijoje. Pritaikyt praktikoje materializmo skelbiamus principus pasišovė Leninas, vadovaudamas rusų tautos išsivadavimui iš carų jungo, kad, robotais užvaldžius pasaulį, visus jame gyvenančius tokiais pat paverstų.

Bet čia Lenino vadovaujami susidarė su dieviškosios priginties žmogaus valia, kuri savo gyvenimą grindžia idealizmu. To žmogaus valiai tarp kitų idealų vienas svarbiausių yra tautinis idealas.

Tarp kitų būvusių rusų caro valdžioje tautų ir lietuvių tauta pareiškė savo valią tvarkytis savi tų gyvenimu. Nebuvo tai staigus ar neapgalvotas žingsnis bei išsišokimas. Lietuvių tautoje, praradus jai ir valstybinį suverenumą, tautinis idealas buvo gyvas. Jis prasiverždavo pro caristinės Rusijos priešpauzą sukilimais. Tiesa, tie sukilimai buvo numalšinti, bet tautos dvasia liko išjudinta tų idealų siekti. Tautinis idealas davė jėgų ir knygnešiui su sunkia našta išvytprasių pro žandarus peržygiuoti visą Lietuvą. Toji pati jėgą ikvėpė mūsų tautinio atgimimo dainiūs.

Tik tam idealui realizuoti vis nebuvo progos.

Pirmojo Pasaulinio Karo pasėkoje, subyrėjus Rusijos caro galybei, JAV prezidentui paskelbus punktus, igūlinančius kiekvienai tautai laisvai apsispresti, lietuvių tautai susidarė proga savo siekimus įgyvendinti.

Tautos valia kurti savitą gyvenimą buvo išreikšta jos dvidešimties atstovų Vasario 16-tosios Akta Vilniuje, paskelbusių Lietuvą pasauliui kaip laisvą, nepriklausomą, demokratinę respubliką. Tos valios apgynimui gyvenamasis momentas pareikalavo tautą griebtis ginklo, nes pirmoje eileje grasė raudonųjų gaujos iš rytu.

Ir čia lietuviai parodė ne stebuklą, o tik stiprią valią bei ryžtą, apginti savo tautinius siekimus. Menkais ginklais ginkluoti, blogai aprengti, neskaitylingi, bet tvirti žinojimu už ką guldo galvas, Savanoriai-Kurėjai apgynė Vasario 16-tosios Akte pareikštą tautos valią gyvenimui. Tuo pačiu prisidėjo prie dieviškosios prigimties valia besivadovaujancio žmogaus pastangų uždarančių bolševizmą savo se sienose.

Kiek tautinis idealas yrazmogui savas, kiek jis kartu privalo eiti su žmogaus gyvenimu, kad nuo jo atsisakius tekyla tautoj tragedija, ryškiausiai rodo tauta, norėjusi jį paneigti.

Leninas, naudodamasis rusų tautoje gyvenusių kaja dešada, galvojo užvaldyti pasaulį komunizmo įgyvendinimui. Kai jo vadovaujamiesiems nepavyko netik pasaulio, bet ir Europos užvaldyti, tenidas suprato, kad rusai vėl pasuks į tautini-imperialistini kelią. Bolševizmui grasant mirtinu pavojum iš nacizmo pusės ir Stalinas pamatė, jog save gelbėti nuo draugo jam nešamos kilpos tegalės, jei ji mūši paleis rusų, ukrainietį ukrainiečiu, Bolševikų partija liko patriotine partija. Gyvenamasis momentas pareikalavo atsisakyti kosmo politizmo. Rusija liko sau, o Maskva transliavo jai rūpimų tautų himnus, patriotines dainas. Stalinas, prispaustas bėdos, pažadėjo pakeisti ir krašto ekonominę struktūrą, -atsisa-

kyti kolchozų-komunizmui pagrindo, o žemę pirmoje išdalinti kariams.

Tik, žinoma, Stalinas nebuvo Stalinu, jeigu jis duotojo žodžio laikytųs, kaip tarptautiniuose susitarimuose, taip ir kraštui pažaduose. Šiuo atžvilgiu Stalino atstovaujamas sovietus gražiai charakterizuoja Trumanas: Sovietų sudarytos sutartys nėra vertos to popieriaus, ant kurio jos surašomos.

Žinoma, Stalinas, pasinaudodamas jėga, išstengė išlaikyti tą pačią ūkinę konjunktūrą Rusijoje ir net primetė ją pavergtoms tautoms. Bet ar jis galėjo užgniaužti rusuose pasireiškusi tautinį pradą, nekalbant jau apie pavergtus kraštus. Juk karo metu, pergyvenant Rusijai nacių pavojų, daugelis rusų bėglių, revoliucijos metu pabėgusių nuo Stalino giljotinos į Vakarų, pamiršę visas kančias, jungėsi į Rusijai gelbėti kovą.

Antrojo Pasaulinio Karo metu, bolševizmui išsižėrus iš savo sienų, komunistinės partijos nacių pavergtuose kraštuose savo patriotine veikla vaduojantis iš nacių vergijos, pelnė laikinas sąvųjų tautų simpatijas. Tai rodo pokariniai laisv rinkimai Prancūzijoje, Italijoje, Čekoslovakijoje, kur komunistinės partijos surinkdavo daugiausia balsų.

Karo metu Kremlių privertus panaikinti internacionalą, kariuomenei uždėti antpečius, buvo panaikintos paskutinės kosmopolitizmo žymės.

Pokario metu bandymas atgaivinti internacionalą kominformo vardu patį bolševizmą tik nukryžiuavo. Bet čia Stalinas susigriebė laiku ir iš jo steigėjų teišsigelbėjo tik Tito. Išsigelbėjo, nes laiku suprato Maskvos tragediją.

Taip, tikrai Kremlius pergyvena tragediją. Nežinoms rankos vedamas Stalinas pats blaiviausiai komunizme išduoda. Jis šiandien tyčiojasi, kaip iš kvailių, kurie seka Leninu, kurie svajoja, kad SSSR, kaip komunistinei valstybei, tenka uždavinys pakeisti pasaulio ekonominę struktūrą. Bet ta pačia renka jis kuria gigantiškus kolchozus, kad tik

greičiau pereitų į jo nesveikos vaizduotės kuriamą komunizmą.

Antrąją ranką Stalinas be pasigailejimo smaugia tikrai didžius komunistus. Pokario metu, kaip SSSR, taip ir pavergtuose kraštuose daugelis komunistų susilaukė Trockio, Bucharino likimo. Aišku, Trockis ar Bucharinas, būdami tikrieji Lenino šėkėjai, buvo pavojingi konkurentai Stalinui, bet gi pavergtu kraštų išsigimėlių saujelė nė sapnuote nespauoja paveržti iš jo sostą. Visi jie apkaltinami nukrypimu nuo generalinės linijos, tautiškumu. Bet ar ne didžiausias nukrypėlis yra pats Stalinas? Ar jis beatodairiniu komunistų korimu neruošia sau dirvos, pasinaudojant rusiškoju imperializmu, gelbėt sau kailio?

Viena yra tikra, kad Stalinas visai teisingai prakeikė tautiškumą, kaip pakirtusį komunizmui pagrindą-kosmopolitizmą. Bet ar jis tuo pats nepasinaudos, ar bent nebandys pasinaudoti, -parodys ateičiai. Rusiškojo imperializmo bolševizmo priedanga vis ryškesnis iškilimas į dienos šviesą, beatodairinis bolševikų likvidavimas, iš pamatų sudrebi na laisvųjų kraštų kompartijas. Ten praręgęje apjaukėliai yra tuo laimingi, kad jų negali pasiekti vi sągalio Stalino kilpa. Iš kompartijų išstoja ne tik darbininkai, smulkieji valstiečiai, bet ir jos vadovai ir seni partijos veteranai.

Sioje savo tragedijoje robotų varovai dreba prieš laisvojo pasaulio pastangas visiems žmonėms gražinti laisvę.

Robotų gaujoms slautėjant mūsų Tėvynėje ir mes sutinkame Vasario 16-tąją, tą mūsų tautinių siekimų ^{gyvendinimo} šventę. Kai laisvuose kraštuose gyvena lietuviai ja pamlines su deramu iškilmingumu, pavergtoje Tėvynėje, ženge bolševikmečių Savanorio-karėjo kėliu, lietuviai ramūs dvasioje laukia su visa žmonija Laisvės Ryto, kuriuo galėtų ir Vasario 16-tosios Aktu išreikta valia susigražinti gyvenimui.

VYČIU

P. R. R. (123)

KELIU

VASARIO 16

Ne vējas vartus sulingavo
Ir bēdē i mūsu langeli,
Vasaris gražus atkeliavo
Per sniega i kruviņā šali.

Nors skliutas, skausmu surakintas,
Pašvaistēm juodom persijušes,
Tačiau trispalvēm padabintas,
Prašneko pakelēje uosis.

Visuos languos žiema išraizē
16-tā Vasario,

Vējelis, pasipuošes snaigem,
Jas nunešē už mariu.

Kiek daug bakažu samanotų
Liepsnoja laisvės ugnimi.
Tėvynės veidą ašarotą
Nušluostyt norim mes visi.

G a b l i j u s

DVASIOS RAMYBĒ IR ŠARLATANIZMAS

Kiek JAV, Amerikos žemynas, tiek ir visas pasaulis pergyveno didingą valandą, kai Eizenhaueris prezidentu prisiėkė saugoti JAV konstitucija, laisvo žmogaus atstovu garantavo, jog nepavargs, neatsi sakys nuo siekimų, kad visos tautos būtų lygios, kaip savo vertė, taip ir garbe. Dėl to Kremlui susūkus, kad štai kur jo priešas numeris pirmas, iš mūs šalies pro skausmą ir ašarą tyrią i tą didybę žvelgiant, tekyla klausimas:

Kas tą valandą galėjo jausti dvasios ramybę? Artojų mes sūnus. Mas tyriausias žvilgsnis i šią didybę kyla pro javu liūliuojančias marias, ku

rias savo dievišku žvilgsniu amžiais laimina Rūpin-
tojėlis. Lietuvi, perimkime prie Jo šią didžią valan-
dą!

Tiesa, toms maršoms suptis, nuo jomis lialiuojan-
čios dieviškos palaimos ramybe į lietuvių dvasią į-
sigauti daigelis dar po sniegu, daugumos sėklos dar
klėtyse, dar laukia pavasario. Ir gerai. Gerai tas,
kad artojų sūnus už vis geriausiai žino, jog iš
mažos sėklelės, iš jų grūdelių saujos, jėvas marš-
mis supas.

Nuo šios dieviškos palaimos girdime Eizenhaue-
rį prisiekiant Dievo akivaizdoje. Regim ir tos prie-
saikos liudininkus-Dievo tarnus-katalikų, protestan-
tų kunigus ir rabiną. Tik tyra žvilgsniu į tai žvel-
ge, tik tyra širdim galim ir sakyti, jog rabinas
tikrai ramiausia dvasia galėjo tarti:

- Viešpatie, mano Dieve, iš kelmo, iš kurio kyla
Izraelio giminė, kilus Tiesa, tavo vardu atvedė mus
tris priimti JAV prezidento priesaikos.

Vis tik, lietuvi, nelengva mums ramiems dvasioje
į šią didybę žiūrėti. Mes šią valandą su savo dva-
sios atošvaista ypatingai turime pasisaugoti val-
džios. Antraip, mes su žydais sauktume:

- Viešpatie, jei dar gali, išgelbek mus nuo kartu-
vių, nuo Markso sekėjų nuožnios valios!

Kad dvasioje rimus, artojęli, grįžkime prie tavo
klėties. Sėmęs saują sėklos iš tavo aruodo, leiskim
pasidžiaugti jos džiugiu tekėjimu per mūsų rankas.

Tartum sėkla ir Kristaus Tiesa iškeliavo iš žy-
dų žemės. Ir, vandenynus perplaukus, kėlė amerikiečių
tautą prezidentu rinktis Eizenhauerį, kad Kristaus
kilimo žemės atžala pergyventų didžiausią dvasios
ramybę.

Tiesa, artojęli, šiandien tavo ranka dreba. Ne ja-
vas džiaugsmu teką per tavo pirštus. Tartum piktas
pinigas prie tavo delno, pirštų skrenda diršės ir
kakaliai. Jais tave valdžia peni. Tai neleidžia rim-
ti savo dvasioje.

Rinkime, broli! Kada tai, prie rusko, mūsų tėvai
iš viržių kepė duoną. Tada, rusko valdomi, lietuviai
mirė badu. Badu mirė tik dėl to, kad ir valdžia-rus-

kis duonos neturėjo. Tai reti metai, kad ruskiam daonos, užtektų. Jie mus valdė ir pėsčiomis skubėjo pas mus dirbti kaillių, kad tik sočiai pa- valgytų.

Sunki, brolyt, ruskio dalia nuo amžių. Kai šita dalia išgirdo žydų tautos sūnaus Markso balsą, tuo balsu sekimą vienintėliu savo išganymu rado.

Kad gi tu kur, nuo aruodo prie žydo nuklydom. Tebnie ir tai gerai. Šiuo kartu užkliudę žyda, pažvelkime pro tavo darna.

Taip, broli! Tik didi, rami savo dvasioje tau tą galėjo sulaukti Dievo Sūnaus svečiu. Dievas juk tik žino, ką daro. Dėl to Jis negalėjo išsiusti savo Sūnaus pasižmonėti ten, kur o būtų nepažinę, tik Jį išjuokę būtų, kur, eno meto pa- prošiū, tik kryžiaus viešpačiu galėjo pakelti.

Tik ne amžiais ir žydai galėjo džiaugtis vien laime jiems nešančiu Dievo balsu. Vos spėjus nugalėti savo šeimos kilusią pagundą ieškoti dieviškosioms palaimoms žydai ir ne žyda, mylint kaip save, tiek pikti priešai užpuolė šalį, kad žydai džiaugės spėję nors Dievą širdyje išsinešti.

Tai ir buvo vienintėla paguoda išgyvenant tremtinio vergus. Dievo valia žydo meilė žydai jungė juos bendrai maldai, Dievo malonių šaukian- tis. Tik tuo vadovaujantis, vieni kitiems padėjo, kiek galint lengvinosi skaudžią benamio dalia. Vis tik, nors širdis draskančiu balsu žydai šaukėsi Dievo su savo malonėmis, vieną kartą aplei- des, nebegrižo.

Ar spėję užmiršti, kas juos išvedė iš nelais- vės namų, ar kas kart didesnių skausmų spaudžia- mi, žydai prieš neviltingai atsidadė. Iš prigimties gilus jų protas apsižvalges, tiek pat beviltiš- koje padėtyje regėjo carų, kaizerių, imperato- rių paniekintas tautas. Nors ir ruskiai plačiai žegnodamiesi, skelbė save Dievo vaikais, bet vie- nintėlė jų viltis buvo-persišegnojus pavogt ku- melė ir pardavus žydo karčiamoj pragert.

Tik iš skaudžios nevilties iškilęs Marksas,

tik klaiku šarlatanizma, regėgamas, savo gilaus protavimo dėka priėjo išvada, tiek žydas, ruskis, tiek pat kiekvienas, gelbėdamasis iš beviltiškos padėties, bus ramus dvasioje ir savo tikslą pasieks s. poves į Dievą, tėvynę, tėvams pagerba, vaikams meilė.

Kai tu gyvas Leninas pakėlė ruski vadov. - tis, sudrebėjo žemė. Tartum iš amžių varžtų išsiveržęs vulkanas, kaukė burliokai, smeugdami savo amžių vergėjus. Kiek Leninas pirmas ruski jo džiaugsmui pakėlė, tiek, ruskius apraminus savose sienose, pirmas jis viešai ir pareiškė, kad tik kvailas gali galvoti, jog ruskis ilgai eis Markso šviežiamu keliu, jeigu visas pasaulis juo nesėks.

Artojėli, ir tu, o gal tavo brolis, artimas buvo Savanorių-Kurėju, kuris irgi padėjo Leninui praregėti, suprasti: iki ant žemės yra tautų, kurios ne šarlatanais šaukiasi Dievo pagalboms, kurios savo darbu dieviškai palaimą prisikviečia į savo dvasią, tik jomis ir ruskis pasėks.

Ne tiek jau to laiko praėjo nuo Lenino valios sujaukt pasaulio tautas į šiupinį ir, jį užraugus Markso raugu, išgaut nei velniui nei gėgute, o šiandien girdim per daug garsiai tą jo valą pūksinti.

- Pradžioje karkime žyda! - tada žinrėsime, kiek net pačiam Stalinui pridabojant, iš jo jo valo nekils pirmasis ruskis!

Artojėli, tu ir dėl to tyli ir labai gerai. Gerai, kad, kiek didinga, tiek ir skausmo valanda tu susopusia širdi tik prie Rapintojėlio atveri. Tik čia, žvelges į mariomis liūliuojanti java, ją paguodi ir tyra, ašarų nušluostai, savo dvasios akimis išvydes kadiki, iš javo sava rankyte siekianti, kakelio žiedo.

Ir žmogus, iki nemokytas, tik vaikas yra. Mėgink atvesti žyda, dirsių girliandomis išsidabinusi java ir jis tau iš karto pasakys, kodėl jo tautos sūnus jiems kerti medžiams dai-

gelius diegė. Jis java, kaip bolševikas stachano
va, vertina, kas didesni derlių duoda, tas ir se-
ti tereikia.

Tyliu ir aš, broli, kai klausausi bolševikų
nuoširdžiausių išvedžiojimų apie tai, ką gali
parodyti šarlatanizmas, tik daigeliau padiektas
į jam bujoti vešlia dirva. Jeigu netylėčiau, jei
gu aš ar mano bičiulis jam tiesiai į akis pase-
kty, šarlatanizmas pasiustų ir pasistengtų sau
draugu naują euką aprieti.

Tai jam būtina, žvelgiant į Eizenhauerio prie-
saiką. Kai laisvo žmogaus valios atstovu prisie-
kė generolas, šarlatanizmas net kartuvį grie-
bias, kad tik vieni kitais išsibaidytų, kad tik
neišlakstytų tokią baisią valandą tokiems kas
sau kailio gelbėti. Tai jam būtina taip, kaip
šia valandą mums būtina dvasios ramybė.

Tik kantrumu, tik dieviška rintim paįmoję,
broli, busim verti dorų sūnų vardo savo tėvų
akyse. Savų tėvų, kurie, dangui karo gaisrais sušvi-
tūs, skriejo vyčiais.

Tik šią švenčiausią pareigą turėdami prieš
akis, kiek skaudžiausią, tiek ir didingiausią va-
landą išlaikykime savo dvasios ramybę. Tada bati-
na vyčiais išvyti iš mūsų žemės šarlatanizmas,
kad amžiais lietuvių išmarionis diraliojan-
čio java į jo dvasią dieviška palaima tekėtų.

VASARIO 22-ji

Partizanų dalinys, pasisvečiavęs porą dienų
pamiškėmis, patraukia į laukus. Pamiškėmis stri-
bų neprisikviesi, nors ir praneša žmonės, kad ir
samagona varo, bet nei jo gerti, nei atmiti neva-
žiuoja.

Dalinys apsisotoja prie vieškelio trijuose
vienkiemiuose. Vos tik atvažiuo, pamatome stri-
bų siautėjimo pėdsakus, nes tai vienoj, tai kito-
je vietoje teberusena ju padegti trobesiai. Jie
drąsus, kadangi darbuojasi su talka.

Sekančia diena iš pat ryto prisistato visa Pabiržės "liaudies gynybų sąjūda". Aišku, vyksta vel deginti sodybų. Galvojame isileisti tarp vienkienių diratometrų užkalbinti vyrus. Tik jie staiga iš vežimų ir apie namus liekame viduje. Pro sienas ir langus traukia šūviai. Viduje sprogsta viena kita granata. Tenka veržtis pro duris įnes palagėse sugulę stribus. Sokes pro duris, matau, čia pat už kampo sugulėjusius tribus, tiesiu į juos šautiva. . . Velnia! - neskėlinas. Vėdu antra šovini - tas pats. O iš už kampo pirpi na bent keli automatai. Sokdama už svirno, stebiuos, kaip nekliudo manęs. Staiga krūtineje stipriai dirgtelėjo. Už svirno kampo gulis, matau, kaip sprogstukas savo šoviais nukelia viena po kito nuo pusies mane sužeidusius stribus. Atidarytos spynos nele pajėgiu uždaryti. Traukiuosi į kita vienkieni.

Iš antrojo vienkienio grandine arteja partizanams pagalba. Šauniai dirba MG. Lieka gyvi stribusai prie pirmojo vienkienio; kyta į kojas, šaukdami: - Vperiot, krugom, okružit, - o lekia, kad tik sniegas iš jų kojų teraksta. Vienas po kito bėgantieji lieka gulėti sniege. Vienas iš jų sprunka į trobą, bet nelaimi, pasitrenkė partizanai. Randa vyrą santaukšto po odomis palindusi. Nukeltas teisinasi vežiku, bet iš kišenės kyšo paslėpto automato rageliais. Atsiranda ir automatas.

11-SS OTIRAV

Trys skrebukai laimingiausi. Sėdė į vežimą, ir pro Pabiržės skrieja, nes šiandien ir čia ne saugu. Antra pastotėm ikandin jų vejasi trys partizanai. Besiveja ir nepamata, kaip atsidarė tarp pulkų stribus. Vienas iš trijų, aiškindamasis, jog jį leitenantas siuntęs pažvalgyti krumelių, laimingai atsipalaiduoja. Kiti du, matydami pasia atpažinti, griebė pistoletus, pakloja kelis stribus ir patys krenta.

Susirinkęs ginklus, dalinys traukiasi vieške-

keliu. Silpna. Permirkęs krauju. Jaučiu, kaip renka siakraujas ir krūtinės viduje. Iš šonų lydi po 7-9 pastotes ginkluotų. Palyda susidaro ir užpakalyje. Dalinys stoja pakrūmėje. Pateriu trauktis bent iki miškelio, bet vyrų juokauja.

Jeigu driskiai nori šiandien pat pasimatyti su pabiržiečiais, tai labai prašom...

Greit tylą sudrumščia šuviai. Automatų ir šautuvų trukšmą nustelbia MG-žviegiančios serijos. Pro šuvius girdis linksmas "valio!", "pirmyn!".

Tik vienu momentu viską nustelbia sunkieji kulkosvaidžiai. Aišku, kodėl driskiai taip įkyriai lydejo ir puolė, - susilaukė burliokų pagalbos.

Frisistatę ruskiai apeina partizanus iš šono, išsistatę sunkiuosius kulkosvaidžius ir išilgai griovio, kuriame uždangą buvo radusi didesnė pusė dalinio kovotojų. Perkaista ir šaunieji MG, - vamzdžius nors peiliu piau. Tuštėja ir šovinių dėžės, o burliai, šaukdami ir krisdami, vis labiau spaudžia.

Pilni laukia palaidų arklių ir su ginkluotais vyrais vežimų. Bėga ir sribai, - jau ir jiems užtenka. Ir pro šalį prasilenkiant nebėra kada šaudytis.

Iš kautynių lauko bandoma išvežti porą su laužytomis kojomis partizanų. Bet kur tau! Arkliai bemačiant nukaunami, žasta ir bandžiusieji juos išnešti. Sužeistieji, matydami, kaip dėl jų žasta sveiki, patys nutraukia sau gyvybės iulą.

Ilgai dar pavėjui jaučiamas parako ir kraujo kvapas. Ilgai dar skamba pavieniai šuviai ir serijos, - tai ginasi tie, kurie pasitraukti nebe galėjo.

Maža kumelaite pasiveja šaltis. Jis papasako ja:

- Bandant ikelti į roges sužeistą, ne tik ranką sutrupino, bet, šokęs arklys, ir pusautomatį nuvežė. Žiūriu, su šia kumelaite bėga sribas. Keikdamas banditus, prašau jo išvežti iš kautynių lauko. Virstu į roges. Sveikąja ranka griebiu

ajo karabiną ir savininką, prie jo išvogėrio kieno išverčiuo iš rogių. O kam gi apsunkinti kumelaitę? Ta diena pareikalavo iš dalinio dvidešimties penkių aukų. Burliokai ir stribai neteko tik tris kartus daugiau.

Iš Vaivykio užrašų

AMUŠEM PRIEŠĄ

- Iš Pašilių miško Žaibo būrio, kuriam vadovavo Gezaris, 1945 metų gruodžio mėn. du vyrukai vakare išėjo į kaimą maisto. Grižtant jiems stovyklą, nustoję snigę, dėl to rytą pėsčiais atsekė ruskiai. Sargybinis su ruskais susišaudęs, pranešė partizanams apie pavojų. Prie stovyklos viena ruski nukovė ir du sužeidus partizanai pasitraukė.

- Traukiantis partizanai užėjo ant kitos ruskių grupės. Po kautynių, nuo jų atsipalaidavus, už poros kilometrų partizanai išsidėstė ir nutarė priešų palaukti. Sulaukę ruskius taip pavaišino, kad mašio lauke palikė dvidešimt šešis nukautus išsinešdino ir iš miško.

- Partizanų buvo dvidešimt keturi. Iš jų žuvo vienas - Gandis. Po kautynių sužinota, kad iš miško išvyta trys šimtai ruskių.

52.05.28

Iš Giraičio atsiminimų.

... ..

... ..

... ..

PRR bendradabiai

Prt.kpt.Gintaras-Vilnius

Garbės ženklai: LKK 2-ros rūšies II laipsnis.

Išgirdęs šaukiant, ir prieš žiemą vyksta atiduoti pareigos ten, kur tuo metu jis reikalingas. Prie rusenančio laužo broliais spaudžiame rankas, broliais išsikalbame. Atžygiavęs daug dešimtų kilometrų, nenusigąsta, jeigu žygiuodas kita tiek batų.

Kadangi savosios karybos rankraščius buvo išdalinęs pakeliui, rudens saulutei glamonėjant sėdintį antkelmo, po kelių darbo dienų ir vėl viskas popierių perkelta.

Kiek artimas LLKS lietuvių dvasiai parodo ir tai: nutarus išleisti bent dalį Vilniaus viešnišų praleistos žiemos eiliuoto žodžio, po trumpo LLKS statuto, instrukcijų bei turimų raštų nagrinėjimo, jis pats pareiškia:

- Ne viskas atitiks laiko dvasiai.

Visgi, nutariam išleisti, kad būtų ryški ir viešniškos lietuvių dalis šioje židingoje kovoje.

Laimingai šikūrus, darbo marios. Bet neišsenkenčios energijos žmogui jis tik džiaugsma teikia. Pasimainat tarška rašomoji mašinėlė, nes rytiečiai iš partizanų spaudos, tik spaudos reikalauja.

Su atsidėjimu Vilnius nagrinėja nūdienos problemas. Jo svajonė blaivus ir doras partizanas visuose savo žygiuose. Domina ji ir busimas laisvos Lietuvos gyvenimas bei LLKS ateities uždaviniai.

Laisvesnę minutę gavęs, kimba į rusų rašytojus, - studijuoja rusų tautos dvasia. Tai atei

ties didesniai darbui, kas privedė rusų tautą juo da dėme žmonijai likti.

Laisvėje jo svajonė išsikurti Vilniuje ir atsi dėti moksliniam-literatūriniam darbui.

Žodžio menininką varžo visuomeninis organiza cinis darbas. Juo jis nesiskųstų ir lengva širdi mi atiduotų pareigą Tėvynei, bet taip gausiai Die vulio apdovanotas meniškuoju žodžiu, jaučia parei gą tuo žodžiu įamžinti amžiams šią kovą. Atvykęs kaip karo žurnalistas, žinoma, ne laikraštiniam re portažui, broliu susigyvena su broliais, menininko akimi stebi aplinką. Ausyse suskamba rimai, sušvy ti idėjos naujam eilėraščių rinkiniui. Šiame rin kinyje numatyta susumuoti šios dienos temas. Tai batų kertu ir pamatas ir stogas ankščiau parašy tiems.

Tuo pačiu laiku gimsta planas herojiniam epui. Laisvės kovos menininkui patiekia didingą medžia gą. Pats menininkas iki ašarų jaudinas medžiagos didybė. Mintyse jau nuškiecuota atskiros scenos, epizodai veikėjų paveikslai. Tai džiugus reiški nys. Pirmasis lietuvių literatūroje epas iš am žiais nemarių kovų. Tik kasdieninis darbas nelei džia susikaupti ir perkelti į popierių.

Kiek gausus, nors ir per trumpą laiką Vilniaus indėlis LLKS spaudoje, tiek gausūs ir jį slepian tieji slaptavaražiai: K. Rivašas, M. Butvydis, Reik vytis, Meldas, R. Kovas, Ringailis, Karingis ir kt.

Bet žmogaus dalia Visagaliai valioje. Jo klausė ir Vilnius.

Ar kada, praėję tamsa kraupia,
Mes galėsime prie tavęs suklaups,
Siųst Jam skaidrią malda padėkos?

Ir toji tamsa, nepernešdama visko, kas tik sie kia gerio, grožio bei tobulumo, metusi virš šimto mašinių nutraukė Vilniaus visus užsimojimus.

Toji tamsa nedavė partizanui menininko lupo mis išdainuoti džiaugsmo, ginantis ir ginant savo tauto, nuo tapimo žmonijai gėdai. Toji pati tamsa neleido menininkui pilkųjų artojėlių apvilkti he rojų rūbais.

- 23 -

PRIE RYMANČIO RŪPINTOJĖLIO (23)

I - Skausmas spaudžia man jauną
kratinę,

II - Kai pro gintą sėdybę einu.

PO METŲ

Bridus jara, marias plaukus, išsimaudžius upėse,
kaip nemunuose, pasiekęs mišką, pradžiugau tėviškės
žemės balsu:

- Ačiū Dievui, prie kolchozų tai bent dirvonais
pailsėsin!

Laukuos pradžiugau ir prie rymančio Rūpintoje-
lio į redakciją įsigavęs. Nei tai senis, nei tai jį
vaidina, o redakcijų aplink save visą pulkelį susi-
sodinęs. Vienai už ausytės tįmpt, kitai į nosytę
žnybt ir nei vienai ašaros nusišluostyt neduoda.
Už papurusių garbanyčių pačiupęs purto, į padanges
užčiudamas mieliausiom dukrytėm gauda, kad net Pog-
rindžio Tiesutė tik aikt ir juokiasi. Laisvės kova.
Regiu, neatsidžiaugia senis tik ka iš lopšio iš-
siritusiomis ir jau net liūkius bolševikus iš
proto vedančiomis. Kad ir tikrai jį pradžiuginus,
priėjęs drausmingai užkulniais taškšt ir raportuo-
ju:

- Ugnis! Keestučio Apygardos Partizanų Organai!
1950 metų Nr. Nr. 1, 2; 1951 metų Nr. 1 (3).

Kiek nuo pirmo žodžio senis užsidegė, tik nė se-
niu automata atstatė, tiek, toliau klausydamas, tar-
tum magiko ranka mostelėjo ir visas redakcijas
nuo manęs partizanais paslėpė. Pamatęs, kad čia kal-
ba gali būt trumpa, klausiu, kuo gi jau taip jį iš-
gązdinau. Anas, tik dabar atgavęs kvapą, pravapeno:

- Va, gi tau, neišsi! Tai gal gi ne manęs su Rū-
pintojėliu atėjai sudegint!

Fantazijomis gyvą senį išvydęs, mėginu realybe
prablaivyti, konkrečia padėtimi apšviesdamas, aiški-
nu, kad esu užsidegęs juodas dėmes tik nuo šventos
vėliavos nudegint, jls vis tiek gieda savo:

- Tai ne mano dukryčių balsas! Jos gražiai sa-
ko, jei mus tik barsi, mes drebėdamos juodas dėme-
les šluostysim; tik savo rankytės supaišysim; jomis
palietusios vėliava, ir savo ašaromis dėmių neiš-
mazgosis. Tu piktumą, kaip anas, žadi pamesti tik
klasių kovą baigus. Dejuodamas dėl praeities, šauki
nekartoti jos klaidų, o tai yra Rapintojėlio pag-
rindas. Tik stiprybės, vyre, iš praeities sėdamiesi,
galim tikėtis iverkti taip kerplėšėtą bolševizmo
medį. Save skusdamas atėjai, išrišimo. Tik ten, kur
ir aš, tik iš nuodėmės gimes, jo klaupiu.

Tarė ir pirštu duris parodė. Kad nelaukčiau, mai-
šą visuomeninės veiklos priemonių ant pečių už-
rito.

Nešdintis buvo pats laikas. Aplink skrebu "ek
ek" aiškiai bylojo, kad ruskiai su šautuvais kiš-
kais iššokančių telaukia. Ramiai praėjus pro skre-
bus, ruskius, senis už alkūnės spustelėjo, palinkė-
jes gero vėjo, pasidairyti, nuo naštos palengvinęs,
partizanų-gis čia, čia jau jo nēr-nušvilpavo.

Gal pabūrus, pasidairęs regiu 1941 metų pradžią,
savo bičiulį. Su juo kada tai buvom kūnu ir siela
suaugę. Ir dabar mus teskiria amžius: anas tada bu-
vo mokytojas, o aš dabar partizenas.

Dabar net nežinau kokių reikalų pas jį nuvykęs,
bičiulio klasėj randu ermvyderį. Kažkos bimbalaš,
prie sienlaikraščio priėjęs, klasei dėsto:

- Štai tau mūsų mokytojas! - Zydukams mirktele-
jes, aiškina: - va, Bimbli, išmokė rašyti: "be drausmės
mūsų mokykla, tai krūva invelidų" - paskaitęs ir klau-
sia: - o gal gi tai ne "Hitlerio stilius? - Zydukus aki-
mis parodęs, skelbia, kad skaitys savo straipsnį
apie religinių fanatikų nenorą šabase rašyti ir
apie mokytojo nenorą jį tai reaguoti. Perskaitęs
bolševikiškai klausia: - o gal šitie negalavimai
tai ne baissi vėžio liga, isimetusi į mūsų kūną?
Po to, taškydamasis seilėmis, apjojo ne tik vardais,
bet ir pavardėmis išvardino visus draugus, už jų
visas nuodėmės tik mokytoją regėdamas kalta, jam iš-
rėžė: - gailėsčiui, laukimui bei nuolaidoms čia netu

ai buti vietoš! Tik dabar išvydau ir savo bičiulį. Bimbale, savo auklėtinio ant lentos pasviestas, tokiuo jau nulytu gaidžiuku gūrkliuką tempia, jį pačia, bet tik seilę rydamas ne tik kakarika, net kudakudakt nestengia žioptert. Net žydukai, atrodo, daug mieliau sutiktų persižegnot, negu iškentėt su mokytoju jo terorizavimo kančias. Kai žvilgsniu paklausiau, ką šiandien gali sakyti apie Amerikoje gimusi, sienlaikraštį, kurį seminaristų padanges kelė, ana tiks žvilgsniu atsakė: - Viešpatie, koksai tai geras daiktas lazda pasiramščiuoti, kai reikia lipti į kalną. Tik, kai nuo slidžiausios pakalnės į prarają čiucžiant ta lazda be mažiausios mielaširdystės tvoja, vintėlis kelias į karčiama pragert sažinę. Tada bent jį bus būka tlems idealams, kurie jaunuo- li į tautos auklėtojus pasakė: Iš ten dejuoja visuomenės veiklos klausimais pas antrą bičiulį. Jis irgi ne kuo nūo manęs skiriasi. Vadas. Jo valia viršinininkui ultymatumas: Jei kas mano visuomenininkui duos pastabą, tai jį su visomis visuomeninės veiklos priemonėmis išvysiu pas aną. - Stop!, taręs, klausiu: - o kur gi daugiau vis, jei ne pas mane? Juk aš klaidoms sudėjinti ug- nis, taip patsai neklaidingiausia saule apšau- kiu. Nieko nelaukęs, nieko daugiau ir neieškoda- mas, skubu atgal. Rodos tik du bičiuliu aplankęs, o grįžtu tik po metų. Senis baigia lopšinę: - Bilinguodams užsnūdo, - katins nosi nukundo. - Seneliuk, seneliuk!, bendau žadint. - Kalbėk, kalbėk sunau! Manęs neimk dabon! Se- no tokia mada: tu dirbi, jis miega, tu miegi, jis pasakom tavo sephus kenkina. - Kalbu, kelionės išpužius pasakaju. Kai dėl klaidų pikteriu, už kratų griebęs, purto ir šau- kia:

- Mielas, tu gražus savo žodžiu: kas nedirba, tas neklysta! Broli, mano, bolševikas kokis pro-
tėngas, o kaip suklydo, ant drausmės pagrindų pa-
stateds idėja. Drausmingas ruskis stovėjo, kai jam
iš smegeninės kalė prakeikta objektyvizma, kad
per tą skylę supiltų bolševizmo prasme. Ir būtų
iškalė, jeigu patsai Stalinas nebūtų sušukęs: be-
pročiai, jog objektyvizmas yra mano ekonominių
pagrindų pagrindas!

Tik didi klaida ir iš savo veiklos tiek išpa-
ūtingas ataiskaltas partizenu spaudoj dėti. Jei
tam reikalui neturėtumėm specialaus leidinio ir
tai būtų nepatetsinama. Kodėl ne, te redaktorius
pasiteirauja pas savo vada ir reikalas peiškes.

Tikin tavim, broli, kad yra ir daugiau rimtu
signalų. Per nosi "nununu" pirštu sudavus, juo pa-
grasius Gudžiui, Liepsnai, tik ne rimta kalba, rim-
tos spaudos skiltyse yra ir šis tvirtinimas: "Va-
karai užmigo ant laurų vainiko".

Pateškeno ranka į marioms plūduriuojančia lo-
va ir vienas lašelį užtiško ant stalo. Senis
klausia:

- Sakyk, mano mielas, man pasakyki, ar šis laše-
lis negali būti iš vakarų debesėlių atklydęs?
Pritarus, jis tęsė: - o iš kur žinai, kad ne su šiuo
lašeliu išsavome iš Vakarų tiesa: "Tas žmogiš-
kas dalykas, kurį mes vadinam įstatymu, ir tas
dieviškas dalykas, kurį mes vadiname teisingumu".

Pasakes, prašė grizus visiems broliams perduo-
ti.

Ne nuo šiandien Vakarai su lietuvių regi, kad
ruskis, lyg tas akmuo Lenino nuo kalno pariden-
tas rieda neklausdėmas, ka jis riedėdėmas trais-
ko. Regi ir supranta, kad žmogaus akimis teisin-
giausia būtų tas akmuo atome bomba ištaškyti.
Bet štai prie kurio klausimo Vakarai su lietuvių
parymė: kas būtų daryti su dievišku teisingumu,
jeigu jis žmogaus balsu prakalbėtų, jog atomo bor-
ba ištašyktas iš laimingų laimingiausias nėštis

žmogui likimas?

Tiesa, tai veiktu daugiau mūsų ateities amžius. Jeigu vakarai, mes ruskais žiūrėtume į savo vaikų dalį, į tai lengva širdim būtų galima pamot ranka. Doras paveldėjimas žmogų šian - dien prirakinęs prie šio klausimo: kas būtų, jei gu po šimtmečio, po tukstančio metų, bolševizmas, lygiai Kristus išvestų prisikėlimą?

Išleisdamas palydėjo. Dainingo, Viešpaties lai minemo kelio palinkėjęs, partizano kasetę pripylė linkėjimų. Štai jie:

Džiugui ir toliau džiuginti sajudi savo bren dimu. Tik, kad ir nie kasug, nemeluoti. Patsai iš - vaikščiojau keštutėnų krašte, patsai savo akims regėjau, jog, gelbėdamiesi nuo masės proto, kur tai prieš karą, ir ten lietuviai į viensėdžius išsikėlė. Tai tiesa, kad masiškiiai, kaip masė iš - plaukus į vakarus, kartais net per radiją mėgi na lietuvių tautą su tokia mase, kaip ji yraru siška, lyginti. Dėl to nenusiminkim. Palaukim, kaip jie užgiedos grįžę, kai praregės, kuo būdamas sau žmogus, artojėlis bolševikmetį perėjo.

Už Aušrinį, Algirdą, išpučiuoti redaktorių . Tai redaktoriaus menas, kai jis ne ką žin kiek turi teisių prie savo laikraščio, parodyt tą di džią idėją, kuri ir drausmės pagrindū yra.

Namūnei - nepamilt tiek senioko, kaip jis ją . Svarbiausia dėl to, kad ant senio tik iš tolo ga lima pykti. Akis į aki susitikus, tik juokas šir di, kutens ir nebus prasmės apie vestuve kalbėt. Jei jau piršliu, tai tik Dievui lauo gero vėjo su laukt vestuvėms. Jonkeli šokant, jaunajai senis iš anksto ranka, tiesia, kad už visus gražesni rankšluosti gauti.

Ranka paspaudes, žodžiais linkėjo: šauniais žė mačiais laisvužės sulaukti!

Udragafidis

Ne kartą su pasidžiaugimu žiūrėjau į šią - sto tik žmogų primenantis dalyvės. Ne kartą me išamais sakant, bejoniš, bejoniš, bejoniš

Aš - lietuvaitė!

Naamiki likimai

ma... saisties pam...
sa...
-ilg...
-...
NEUŽMIRSTUOLĖ

Tu sekai! Esu gelė skaistuolė
Po skeidriu ir aukštų dangumi,
Po šviesių žvaigždynų ugnimi,
Žydinti nekty neužmirštuolė.

Dvelkti vėjo grasančia, atšauria
Aš jaučiu alsuojant iš makties ingulė

Siurpumu šaltosios nebuties
Meni jautria, švelnia, žiedo taure,
Bet keliu laukštyt stiebeli strapyje
In skleidžiu pilnyn šiedeli lepyje

Nepabugus šiurpo nei tamsos,
Nes krūtinėj, lyg gelmių šaltini,
Aš jaučiu plūdimą nuolatini

Galiau, Jo gyvybės ir šviesos
Galiau, Jo gyvybės ir šviesos

Laisvės Daina

IŠ PRISIMINIMŲ

1946 metais dar mokaus. Pragyvenimas buvo sunkus, bet negalėjau praesti pro elgetą, neatidavus jam ir paskutinės kapeikos.

Po karo elgetų kaskart daugėjo. Visi jie karo sužalotomis rankomis, kojomis plaukė iš Rusijos ir klaupės apledėjusiuose šaligatviuose. Per pamokas, mitinguose tegirdint apie prasidėjusius laimės laikus, iš visur, iš visų elgetų krūtinų girdėjos tik vienas šauksmas:

- Duonos, duonos, duonos!

Ne kartą su pasibaisėjimu žiūrėjau į šias vis tik žmogų primenančias būtybes. Ne kartą stojo akyse baimis karo vaizdai, dejonės šaksmi ne

(+ofrau)

tekus savų, ruskių mums nešama mirtis. Vis tik ne galėjau praeit pro elgetas, kuklių savo išteklių neišdalinus karo invalidams, ruskiams seneliams.

Į bažnyčią moksleiviams buvo draudžiama eiti. Eidavau slapta. Ir gera būdavo širdy, išvydus savo mokytoją kampu ty į bažnyčią išigavus.

Puolus po Nukryžiuotojo kojų, prieš akis terė jai, būvusius žmonių paveikslius. Nesusilaikydama nuo ašarų, prie Nukryžiuotojo kojų išvydau su -- klupusią savo tėviškę. Iš Sibiro, kalėjimų, skausmų, bado nepernėsama šaukė:

.. Duonos, duonos, duonos!

- Ne, mes ruskių neišpenėsime! Ruskiai tyčia mus šalį užtvindė elgetomis, kad mes savus užmirtume, kad leistume jiems mirti iš bado! - Pakildama kartočiau: - Viešpatie, atleisk, bet mes nesam tiek turtingi, kad nuo savų šelpimo dar užtektume sentaupų šelpiti mus artimuosius verciencius mirti bado.

R. Ž.

ŠEŠIOLIKTA PRISIMINUS

... Žygiuodavoms kadais paraduos...

... Lydėdavo mus orkestro garsai.

Plevendavo trispalvės stibuos;

... Pretas išpuošdavo linksmi veidai.

- Šešiolikta tada prabildavo

Himnu brangios Tėvynės.

Švelnus vėjelis lyg pritardavo

- eiv. Aidams jaunos krūtines.

... Stovėdavom po keturis gretose;

... Ant grindinio čiuzėjo sniegas.

Kas apsakys tą spindesį veiduose

... Kas atgaivins mums laisvės diegą?

- Ši Tu pats, sūnau, dukra, - širdis šnabždės...

Tu pats turis prikelt.

Nuo ašarų ir kraujo vėl obelys žydės.

Ir laimė į duris vims belst.

PASTIŽVALGIUS**PASTIKLAUSIUS****"KRIKŠČIONYS"**

Visa žiema pragyvenus šiltai, sulaukus ir pavasariu pūstelėjusio vėjelio, vienas tik klausimas, kaip pavojais metu šilumos nepavydintieji? Prikėlus pusryčių, vos bandant verti angą, mėlynakė juokias:

- Nebijokit, nebijokit, ruskių jau nėra!

Tik išlindus regim, kokią balius bėta. Vos švintant, tik ką šeimai kylent, iš visų pusių sodyba puolė ruskiai. Partizanams nespėjus pranešti apie pavojų, šeimininkai nutarė laikytis vieni. Gražiausiai išvedus į tvartą, sušokus ten šampalų polką, vienas jau ir lietuviškai grei - bos.

- Ar Lapės nematei?

- Kaip gyva neregėjau! - atsakius aiškina: tik tris vištytes turim, jas uždare laikom, tai gal ana užuodžia, - nesirodo.

Apsidžiauges lape, pristoję prie švenčiausios Panelės paveikslu. Butų ir įjims graži, bet šeimininkas šypteri:

- Jūsų nelaimina!

Iš ruskių virte škreba, nunarina akis. Vienas į nukryžiuotą jį sužvainavęs zvimbia.

- Butų pirmas komunistas, ale kam jis nukryžiuotas? Diev jėmė, kaip atvykėte.

Šiuo kart neiškentė ir šeimininkė. Paaiškino:

... O gi tam, kad visiems pasakytų, kas jį išduoda kryžiui, tiems tik pasikarti liekė.

Pavaišinti pusryčiais, "krikščionys" skubėjo, kur nėra banditų jų pavalgyti.

52.09.07

Užr. Ritmas

MES NE VAGYS! MIES

1952 metų spalio mėn. užėjęs garnizonas namuose terado mažą mergytę. Naudodamasis proga padarė krata ir pavogė paskutinę paltį, lašinių. Kai iš kolchozo grįžęs tėvas tai pastebėjo, kai pasi- vijęs burliokus pareikalavo lašinius gražinti, leitenantas atsikirto: „Mes ne vagys!“

Mes ne vagys! Mes tik konstitucinių lais- vių saugotojai!

Apginus Stalino konstitucija ruskiui garan- tuotą laisvę, žmogų nuvijęs, „boicūs“ susisodinęs pietų, vaišino iki tol kolchoziniuko slėpta kapi- talistine liekana - lašiniais.

52.12.10

Užr. Našlaitis

SUSIKALBĖJO

1950 metų liepos mėn. Mamaičių kaime prieš pa- sirašant už taiką vyko mitingas. Aktyvui susirin- kusius itikinus, kad pirmiau, kai buvo išnaudoje- mi darbininkai, buvo labai blogai. Dabar, kai visi dirba sau, prasidėjęs rojus. O kai bus sutramdyti imperialistai ir bus išvengta karo, kad tada dar bus geriau gyventi. Apie tai pakvietė pasisakyti iš susirinkusių.

Po kelių tokių, kurie iš anksto buvo išmokyti, ką sakyti, išėjo kalbėti buvęs bežemis. Jis sakė:

Visą savo amžių tarnavau buožėms. Tada per dieną gaudavau keturis kartus gerai pavalyti, o vakare einant į namus, buožės žmona įduodavo puo- dynę pieno parnešti vaikams. Dabar dirbu bet ko- kios sriubos pasrėbės. Už darbą gaunu centnerį švensų. Kiek gausiu už darbadienius, ar bus koks kilogramas, tai gal tik velnias žino.

Grasindamas pasiteirauti, iš kokių švensų kiles kalbėtojas, aktyvas jį tempte nutempė nuo stalo.

Užr. Izikunas

GAL GI NE MANO TEISYBĖ!

1948 metais Ančiškių miestelyje vyko mitingas. Mitingieriui visus ištikino. Mitingieriui visus ištikinus, kad Amerikoje tik dėl to vyksta streikai, nes ten amžinas badas ir skurdas, nekalčiausių kaimynas kaimyną kalbina.

- Gal gi ne mano teisybė! Ar gi aš tau nesakiau, kad pas mus amerikoniai kalbėjoja, o tu vis savo - ruskiai, ruskiai.

- Mitingierius, į nekalčiausius pasižiūrėjęs, žadą užkendo. Kadangi bijojo ir pats nusijuokti, tai mitingą užbaigė.

Užr. Kardas

„NNEPAVYKO“

1951 metais dviem partizanams stovyklaujant sodyboje, vieškeliu link jų pasirodė dvi pilnos ruskių mašinos. Partizanams pasirengiant, abi mašinos sustojo prie šalia vieškelio esančio kryžiaus. Ruskiams puolus kryžiaus rauti, pečiai į jį versti, partizanai suprato, kad po nepavyku šios medžioklės išlieja pyktį ant neveikiamo.

Privažiavus dar šešioms ruskių mašinoms, ir visai draugijai nepasisekus išrauti su žeme suaugusio, į partizanus ir akių nemetė, ruskiai sėdo į mašinas ir nuvažiavo.

Dalykiškai išaiškino

Po kratos, ruskeliai spūdydami ant grindų, pastebi ant sienos Kristaus paveikslą ir "Tiesoje" priplotą Stalino paveikslą.

- Chazeim, sakyk, kuris iš jų vyresnis? - teirėjas šeimininko.
- Jis nuo amžių, o enam dar berods tik septynios dešimt metų, - rodydamas Staliną paaiškina šeimininkas.

Užr. Šušvis

LIETUVIŲ ŽURNALAVYBĖ

TARKOS

NEGI "TIESA" MELUOJA!

Ji tik 1941 metais nespėjo parašyti, kas buvo tas "breidiaga", kuris Stalinui pasuko draugu Hitlerį. Nespėjus, aišku, dėl to niekas ir nenukentėjo.

Kai "Tiesa", pažvelgusi į Stalino su Titu draugystę, parašė: "Titinių fašistinių žudikų klika", tuoj pat tos klikos karėjas Zdanovas ir numirė.

Šiandien "Tiesa" skelbia džiaugsmingą žinią apie tikrą galvažudžių klikos susekimą pačiame Kremliuje. Ir gi gal tai veltui? Tai iš gudrių gudriausias klausimas ir tau, "Tarkos" bičiuli.

- Ir kas šiandien daryt Stalinui su Berija, kuris "prakovostu" pagalba itikino jį, jog jo iš tikimčiausias draugas Zdanovas, Dimitrovas, Čoi - balsanas sava mirtim mirė?

KUR GENIJUS, TAI GENIJUS

Kai Stalinas siškiai pamatė, kad Rusija tegali būti tik rusiška, su caru, tuoj pat pamatė ir caro žudikus: roeki, Kaganovičių ir ko. Kad šita kompanija ir su juo susirožoti nesurastų Lenino, kol dar komunistas, prieš vainikavimąsi caru, genijaus mostu pašokų jų iškarti.

TAIBNET GUDRYBĖ

Iki Stalinui reikėjo bičiuliautis su Amerikos prezidentu, savo priešu numeris pirmu skelbė Čerčilį. Kai šiandien daug geresnio siekia iš Čerčilio, savo priešu numeris pirmu skelbia JAV prezidentą Eizenhauerį.

PAVYKUSI ŽUKLĖ

Tikrai komunistinėse valstybėse puikiai klesti visos ūkio šakos. Neatsilieka nuo kitų ir žvejyba. Štai dar neseniai dešimt tūkstančių kinų šešiais šimtais laivelių su pačiomis ir vaikais atžuklavo į Honkongą ir ten susižvejojo didžiausią laimikį - laisvę.

1. Letis	Pakilkim.....	1
2. G - tė	Džiukis, jaunyste.....	2
3. Dainiūnas	Bolševizmas rpo vasario 16 taja.....	3
4. Našlaitė	Vasario 16.....	7
5. Gabijus	Dvasios ramybė ir šarkata nuzmas.....	7
6. Vaivykis	Vasario 22-ji.....	11
8.	rt. kpt. Gintaras-Vilnius	15
7. Giraitis	Atmušėm priešą.....	14
9. Buđragaidis	Po metu.....	17
10. Laimutė	Neužmirštuolė.....	22
11. Laisvės Daina	Iš prisiminimu.....	22
12. R. Ž.	Sešiolikta prisiminus.....	23
13. Ritmas	"Krikščionys".....	24
14. Našlaitis	Mes ne vags.....	25
15. Izikūnas	Susikalbėjo.....	25
16. Kardas	Gal gi ne mano teisybė!..	26
17. Lapelis	Nepavyko.....	26
18. Šašvis	Dalykiškai išaiškino.....	26
19. Tarka	27

-----ooooOoooo-----